

BLACK HAWKI ZDOMINUJĄ POLICJĘ [KOMENTARZ]

Wczesnym popołudniem w poniedziałek 19 listopada w Mielcu, w należących do amerykańskiej firmy Sikorsky Aircraft Corporations Polskich Zakładach Lotniczych PZL Mielec, podpisana została umowa na zakup kolejnego śmigłowca S70i dla Policji Polskiej. Tłum do ceremonii złożenia podpisów przez Komendanta Głównego Policji gen. insp. Jarosława Szymczyka oraz prezesa PZL Mielec Janusza Zakręckiego, był jeden z dwóch śmigłowców tego typu, które jeszcze w tym miesiącu zostaną dostarczone temu samemu odbiorcy. Umowa na ich dostawę została podpisana 30 maja.

Pierwsze w polskim lotnictwie śmigłowce wielozadaniowe S-70i, które – wbrew wielokrotnym deklaracjom poprzedniego szefa MON – trafiły nie do wojska, ale do policji, zostały zakupione w trybie zakupu z wolnej ręki, bez postępowania przetargowego. KGP tłumaczyła taką procedurę tym, że S70i „jako jedyne spełniają niejawne wymagania, wynikające ze specyfiki działań operacyjnych Biura Operacji Antyterrorystycznych”. Taka procedura zakupu spotkała się ze sprzeciwem Airbus Helicopters, jednakże 10 sierpnia wyrok Krajowej Izby Odwoławczej oddalił sprzeciw tej firmy, i procedura mogła być kontynuowana.

Według danych policji, za dwa śmigłowce S70i zapłaci ona PZL Mielec 142,66 mln złotych. Pozornie tworzy to absurdalnie wysoką cenę jednostkową na poziomie ok. 18 mln. USD za egzemplarz, ale strony umowy tłumaczą, że nie można tak interpretować liczb odzwierciedlających wartość kontraktu. W tej kwocie zawiera się bowiem także koszt utworzenia odpowiedniej dla tych śmigłowców infrastruktury niezbędnej dla ich eksploatacji, a także program szkolenia personelu latającego i naziemnego (w umowie jest mowa m.in. o co najmniej dwóch instruktorach uprawnionych do szkolenia w pilotażu S70i). Szkolenia te, prowadzone były zarówno w Mielcu, jak i w USA (PZL Mielec nie dysponują symulatorem lotu S70i). Objęto nimi 6 pilotów oraz 8 osób z grupy personelu naziemnego. Jak się dowiedzieliśmy, szkolenia są w swej końcowej fazie.

fot. Jerzy Reszczyński

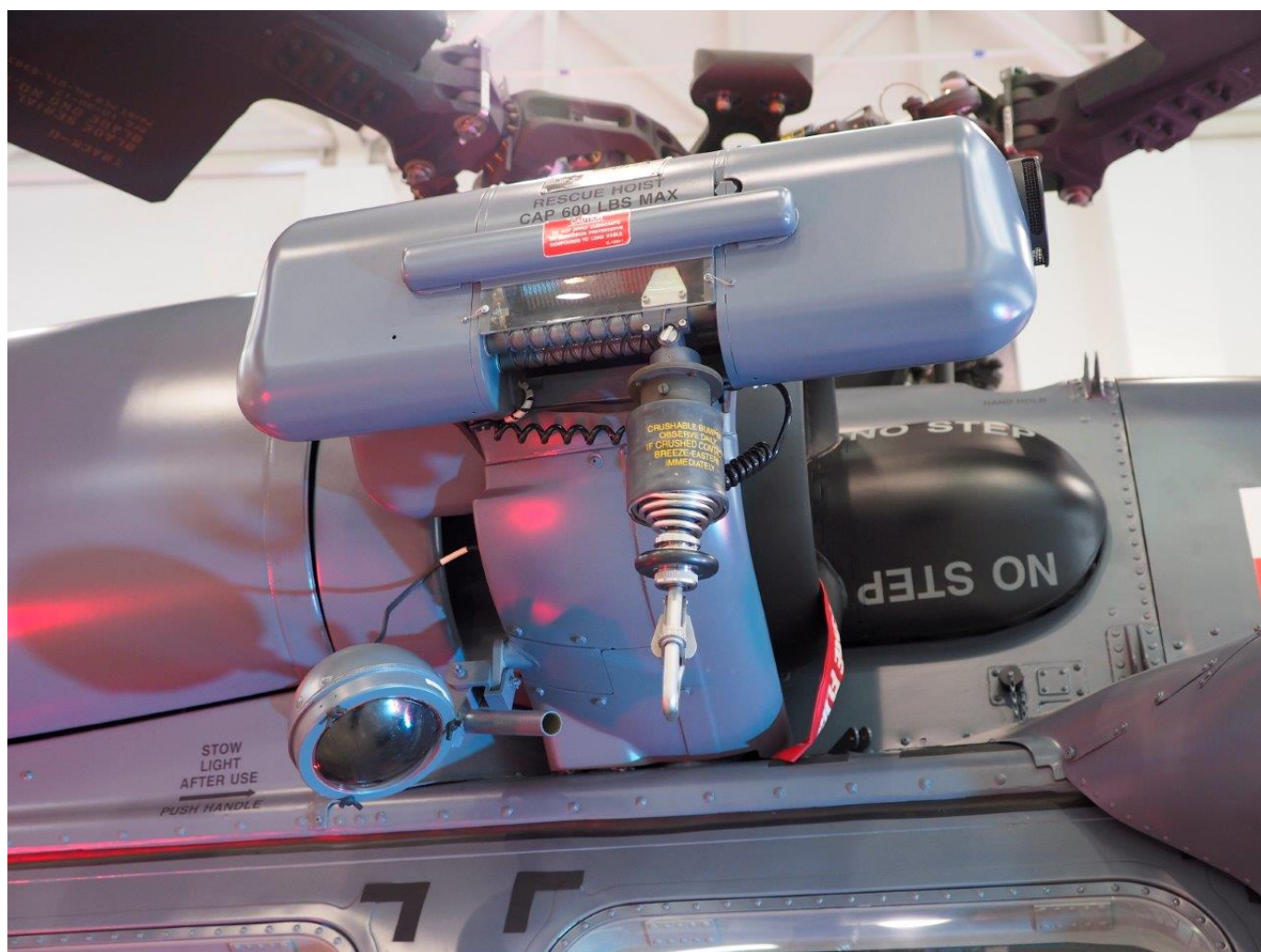
Dokładnie taka sama procedura prawna zakupu z wolnej ręki wykorzystana została przy zakupie trzeciej maszyny, której zastosowanie i przeznaczenie będzie dokładnie takie samo, jak dwóch wcześniej zamówionych maszyn. Pierwsza z nich, warto przypomnieć, została oficjalnie zaprezentowana szerszej publiczności podczas MSPO 2018 w Kielcach w oryginalnym szarobłękitnym jednolitym malowaniu i z policyjną rejestracją „SN-70XP”, budząc spore zainteresowanie i dumę policjantów. Śmigłowiec ten to przebudowana i zrekonfigurowana podług policyjnej specyfikacji, znana dotychczas w czarnym malowaniu, maszyna wykorzystywana do celów promocyjnych PZL Mielec (ostatnio pod cywilną rejestracją SP-YVA). Drugi śmigłowiec, o znakach rejestracyjnych SP-71XP, także jest w końcowej fazie procedur odbiorczych. Do policyjnej bazy, jak zapewnił gen. insp. Jarosław Szymczyk, Czarne Jastrzębie odlecą „lada dzień”.

Podpisanie tej umowy jest wyrazem uznania i zaufania dla Polskich Zakładów Lotniczych i naszej załogi. Po roku 2018, kiedy obchodzimy 100-lecie odzyskania niepodległości, w roku przyszłym świętować będziemy setną rocznicę powstania Policji Państwowej. Nowoczesne śmigłowce dla policji stają się więc takim urodzinowym prezentem na ten piękny jubileusz.

Janusz Zakręcki, prezes zarządu PZL Mielec

Śmigłowce S70i mają być wykorzystywane przede wszystkim przez Biuro Operacji Antyterrorystycznych Komendy Głównej Policji. Najogólniej, bez wdawania się w szczegóły techniczne dotyczące niejawniej specyfikacji technicznej wyposażenia śmigłowców, S70i Black Hawk służyć mają

do zadań transportowych oraz prowadzenia operacji zwalczania szeroko rozumianego terroryzmu. W oczu rzuca się zamontowana nad drzwiami na prawej burcie śmigłowca wciągarka z autonomicznym, wydajnym reflektorem-szperaczem, system szybkiego desantu linowego (wysuwane poza obrys kadłuba przez lewe i prawe drzwi boczne wsporniki z linami) czy nie występujący w innych egzemplarzach maszyn tego typu (ale stosowany np. w przeznaczonych dla wojsk specjalnych USA maszynach MH-60M) hamulec wirnika głównego. Wyposażenie elektroniczne i elektrooptyczne oraz łącznościowe policyjno-antyterrorystycznego S70i może być tylko przedmiotem spekulacji, jako że jest ono objęte klauzulą niejawności. Śmigłowce S70i, jak zapewnia rzecznik KGP insp. Mariusz Ciarka, będą służyć nie tylko przez antyterrorystom. – *Policja będzie je wykorzystywać w sytuacjach konieczności wspierania działań innych służb np. w przypadkach klęsk żywiołowych, w akcjach ewakuacyjnych, poszukiwawczych, w czym pomocne będzie ich specjalistyczne wyposażenie, niezastąpione choćby podczas poszukiwań osób zaginionych, wymagających przeszukiwania w krótkim czasie rozległych obszarów. Tak się dzieje choćby podczas poszukiwań dzieci lub osób starszych, które zaginęły w lasach* – mówi.

fot. Jerzy Reszczyński

Termin dostawy trzeciego śmigłowca uzgodniono na marzec 2019 r., ale obydwie strony dają do zrozumienia, iż liczą się ze skróceniem tego terminu. Czy w ślad za tym zakupem pójdą kolejne? Obecnie trudno jest na to pytanie jednoznacznie odpowiedzieć zarówno przedstawicielom producenta, jak i zamawiającego. Wiadomo, że zależeć to będzie od wielu czynników, ale szef policji nie kryje, że kierowana przez niego służbie „bardzo zależy na dalszej współpracy” z PZL Mielec oraz stawia tezę, że „optymalny model to jeszcze co najmniej dwa śmigłowce”. Apeluje jednak, aby nie traktować tych słów jako deklarację, ale raczej jako oczekiwania policji.

Przy zawieraniu poprzedniej umowy padły zapowiedzi dotyczące opcji zakupowej na kolejne dwa śmigłowce tego typu. Jeśli tak, to znaczy, że spodziewać się można w niedługim czasie umowy na czwartą maszynę S70i dla formacji policyjnych. Komendant Główny Policji tę operację zakupową określa mianem historycznej i bezprecedensowej, jako że policja „po raz pierwszy w swej historii otrzymuje śmigłowce fabrycznie nowe”, a nie przejmowane od innych służb, np. od wojska, maszyny używane.

„Policja jest głównym beneficjentem program modernizacji służb mundurowych, w którym z planowanych 9 miliardów do policji trafia 6. Jednym z kluczowych elementów stała się kwestia odbudowy floty policyjnego lotnictwa. Zakup śmigłowców S70i następuje dosłownie w ostatniej chwili. Przez pewien okres policja była w takiej sytuacji, że zdolny do lotu był tylko jeden należący do niej śmigłowiec”

gen. insp. Jarosław Szymczyk, Komendant Główny Policji

Można odnieść wrażenie, że ten „ciąg umów” związanych z S70i stoi w sprzeczności z zapowiedziami z listopada 2017 r., kiedy przedstawiciele MSWiA ujawniali zamiar pozyskania dla policji 3 nowych wielozadaniowych śmigłowców lekkich, z 1- lub 2-osobową załogą, przystosowanych do transportu „co najmniej 3 pasażerów w przedziale pasażerskim oraz ładunku 350 kg na podwieszeniu zewnętrznym” na dystans nie mniejszy niż 500 km. Miały to być maszyny jednosilnikowe, z napędem turbinowym, z wyposażeniem do wykonywania lotów w warunkach VFR (Visual Flight Rules), przystosowane do stosowania w lotach nocnych gogli noktowizyjnych NVG (co wymagało skonfigurowania oświetlenia kabiny w standardzie systemu noktowizji minimum III generacji z autogating`iem klasy B). Już po dwóch tygodniach mowa była nie o 3, ale o 4 śmigłowcach (2 wielozadaniowych i 2 operacyjno-patrolowych), z finansowaniem zakupu ze środków finansowych *Programu Modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020*. Pojawiły się opinie, że szybkie pójście w kierunku śmigłowców znacznie większych, do transportu 12 osób w kabine desantowej, o większych możliwościach operacyjnych, bogatszym wyposażeniu oraz zasięgu obejmującym praktycznie całe terytorium Polski, jest wyraźną, choć nie dla wszystkich zrozumiałą, zmianą priorytetów. Gen. insp. Jarosław Szymczyk z rozmowie z InfoSecurity24.pl rozwiewa te wątpliwości: – *To postępowanie na śmigłowce lekkie jest nadal otwarte. Jesteśmy po dwóch przetargach, które się nie udały, i to też nam otwiera drogę do innych rozwiązań. Chcielibyśmy to przeprowadzić w miarę szybko i sprawie, aby w latach 2019-2020 również tę kwestię rozwiązać* –mówi. Zakup ten, o ile do niego ostatecznie dojdzie, będzie realizowany również ze środków na modernizację służb mundurowych MSWiA.

Czytaj też: [Trzeci przetarg na policyjne śmigłowce czy zakup z wolnej ręki? \[KOMENTARZ\]](#)

fot. Jerzy Reszczyński

Nowe śmigłowce, które w najbliższym czasie odlecą z Mielca do policyjnej bazy, zdecydowanie poprawią stan floty śmigłowcowej policji. W jej skład wchodzi obecnie 11 maszyn transportowych, wielozadaniowych i patrolowo-obszernych, bazujących – od ostatniej reorganizacji w 2009 r. – w Warszawie-Babicach, Krakowie, Wrocławiu, Szczecinie, Poznaniu i Łodzi. Tylko baza w Warszawie dysponuje większą liczbą maszyn, w pozostałych stacjonuje po 1 śmigłowcu. Najmłodszy z nich ma 13 lat, a najstarszy, bagatelka, „tylko”... 47. Przede wszystkim – flota ta stanowi zróżnicowaną, pod względem typów i wersji, a zatem także wymagań zaplecza serwisowego, „menażerię”, co komplikuje i podraża logistyczną stronę lotniczej obsługi działalności policji. Flota jej śmigłowców obejmuje obecnie, przynajmniej formalnie, maszyny typu: Mi-8 (2 szt.), Mi-2 (3 szt.), Bell-206-III Jet Ranger (2 szt.), Bell-412B-HP (1 szt.), PZL W-3 Sokół (3 szt.). Część z tych maszyn (dotyczy to przede wszystkim śmigłowców Mi-2) musi zostać wycofana ze służby najpóźniej do 2020 r. z powodu wyczerpania rezerwów oraz nieopłacalności inwestowania w ich dalsze wydłużanie, modernizacje i remonty. Wycofanie musi nastąpić bez względu na to, czy śmigłowce te zostałyby zastąpione innymi.

Nie jest do końca jasny status śmigłowców PZL Kania (zmodernizowany Mi-2 z silnikami Allison 250-C20B o mocy 426 KM), wycofanych z eksploatacji z przyczyn finansowych po 3 tys. godzin nalotu. Maszyny te, teoretycznie, powinny znajdować się w stanie sprawności technicznej (ich agregaty techniczne posiadają jeszcze znaczny rezerw techniczny). Nie udało nam się uzyskać informacji na temat planów wobec tych maszyn.

Dostawa zamówionych w maju dwóch S70i, pierwotnie planowana na grudzień, zostanie zrealizowana wcześniej. Można to wiązać w sposób oczywisty z mobilizacją potencjału policji przed zbliżającą się **(2-14 grudnia w Katowicach) 24. sesją Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP24)**, w której ma uczestniczyć ok 30 tys. przedstawicieli 196 państw. Choć najprawdopodobniej nie w pełni, policyjne S70i będą jednak mogły zostać wykorzystane w operacji zabezpieczenia tego wydarzenia.

Obydwie strony grzecznie, ale stanowczo, odmówiły ujawnienia informacji na temat wartości

podpisanej 19 listopada umowy.

Śmigłowce S70i, SP-70XP i SP-71XP, a także kolejny policyjny Czarny Jastrząb (który najprawdopodobniej otrzyma rejestrację SP-72XP), są pierwszymi maszynami tego typu, zamówionymi przez polskich odbiorców. Dotychczas PZL Mielec dostarczył odbiorcom z około 10 krajów 44 maszyny tego typu. Wśród odbiorców, którzy w ostatnim okresie wpisali się na listę użytkowników mieleckich maszyn, jest policja i żandarmeria Turcji.